

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

De zorg verandert

In deze folder leest u over de veranderingen in de zorg. Waarom veranderingen nodig zijn. Wat de veranderingen zijn. En wat dit voor u kan betekenen.

**Nederland verandert /
de zorg verandert mee**

Waarom zijn veranderingen in de zorg nodig?

In Nederland krijgt iedereen de zorg die nodig is. Of u nu een hoog of een laag inkomen hebt, of u nu jong bent of oud. Dat blijft zo en daar mogen we trots op zijn. Maar de samenleving verandert. Daarom moet ook de manier waarop we de zorg organiseren, veranderen. Als mensen langer thuis willen wonen, zal de zorg daarop moeten inspelen. Als mensen meer zelf willen regelen, moet dat kunnen. Als de zorgvraag blijft toenemen, zullen we nog beter op de kosten moeten letten. Zo kunnen we garanderen dat iedereen ook in de toekomst de zorg krijgt die nodig is.

Wat verandert er?

Vanaf 1 januari 2015 verandert de organisatie van de zorg. Er zijn vier belangrijke veranderingen:

1. a. Ondersteuning thuis wordt een taak van de gemeente. Voorbeelden van ondersteuning thuis zijn begeleiding, dagbesteding en beschermd wonen.
b. Gemeenten zijn straks ook verantwoordelijk voor alle jeugdhulp.
2. Verpleging en verzorging thuis zijn dan onderdeel van het basispakket van uw zorgverzekering. Voorbeelden van verpleging en verzorging thuis zijn het toedienen van medicijnen en hulp bij het douchen.
3. Het rijk blijft verantwoordelijk voor de zorg aan mensen die de hele dag intensieve zorg en toezicht dichtbij nodig hebben. Deze zorg valt onder de nieuwe Wet langdurige zorg*. Er komen meer mogelijkheden om deze zorg thuis te ontvangen. Mensen die de zorg niet thuis willen krijgen, kunnen naar een zorginstelling. Er is een speciale regeling voor 14.000 mensen (jongeren en volwassenen) met een zware zorgvraag en een extramuraal indicatie (zie www.hoeverandertmijnzorg.nl/wlz-overgangsrecht).

Na 1 januari 2015 zijn gemeenten, zorgverzekeraars en het rijk dus samen verantwoordelijk voor de zorg. Hieronder leest u meer over de veranderingen.

GEMEENTEN: ONDERSTEUNING THUIS EN ALLE JEUGDHULP

Wat worden de taken van de gemeente?

Vanaf 1 januari 2015 regelt de gemeente begeleiding, dagbesteding, beschermd wonen en de ondersteuning van mantelzorgers. Dat staat in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). De gemeente doet dit op een manier die past bij de vraag en de mogelijkheden van haar inwoners. Want mensen willen langer thuis wonen. Dat is een ontwikkeling die al jaren aan de gang is. Daarom wordt de zorg daarop aangepast. Met maatwerk. Dus voor iedereen net even anders. De gemeente kan dat. Omdat ze de zorg dicht bij mensen kan organiseren. Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente ook verantwoordelijk voor alle jeugdhulp. Dat staat in de nieuwe Jeugdwet.

Kinderen verdienen een goede start. Niet ieder kind krijgt zo'n start. De overheid wil kinderen en gezinnen die dat nodig hebben, beter beschermen, begeleiden en behandelen. Met de nieuwe Jeugdwet kan dat. Want als een gezin veel hulp nodig heeft, zorgt de gemeente voor één professionele contactpersoon. Deze contactpersoon coördineert alle hulp. Zo krijgen kinderen en gezinnen snel en dicht bij huis hulp op maat. Gemeenten zijn straks ook verantwoordelijk voor de zorg voor kinderen en jongeren met psychische problemen. En voor de uitvoering van maatregelen van kinderscherming, de jeugd-reclassering en het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wat betekent dit voor u?

Gemeenten moeten ervoor zorgen dat u zo lang mogelijk thuis kunt blijven wonen en andere mensen kunt blijven ontmoeten. Daarbij kijkt uw gemeente ook wat u zelf nog kunt en wat familie, vrienden of burens kunnen doen.

Hoe weet de gemeente wat u nodig heeft?

De gemeente bekijkt uw persoonlijke situatie. Daarbij kijkt de gemeente samen met u naar wat u zelf nog kan, waar uw omgeving kan helpen en waar ondersteuning nodig is. Als u toch meer ondersteuning nodig heeft dan uw familie, burens of vrienden kunnen bieden, kunt u dit bij de gemeente aanvragen. De gemeente doet u dan een voorstel. Uw gemeente nodigt u uit om hierover te praten. Gemeenten kunnen dit gesprek zelf voeren. Of ze regelen dat een andere organisatie dit voor hen doet. In veel gemeenten zijn straks sociale wijkteams. Dan kunnen medewerkers uit het sociale wijkteam uw persoonlijke situatie met u bespreken. Als u dit gesprek moeilijk vindt, kunt u hulp vragen van een cliëntondersteuner. De hulp van de cliëntondersteuner is gratis.

Zijn kinderen, vrienden en burens straks verplicht om u te helpen?

Nee. Kinderen, vrienden of burens zijn niet verplicht om te helpen. Gemeenten mogen wel vragen wat uw kinderen, vrienden of burens voor u kunnen betekenen. Zo kunnen gemeenten ook beter rekening houden met mensen die mantelzorg geven. Bijvoorbeeld door deze mensen waar nodig te ondersteunen.

U heeft een hoog inkomen of veel spaargeld. Krijgt u dan ook ondersteuning van de gemeente?

Ja. Als het nodig is, helpt de gemeente u om zelfstandig te kunnen leven. Ook als u een hoog inkomen of veel spaargeld heeft. De gemeente mag wel een eigen bijdrage aan u vragen. Dat gebeurt volgens de regels in het uitvoeringsbesluit Wmo 2015. De hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van uw inkomen, uw vermogen, uw leeftijd en uw gezinssamenstelling. De eigen bijdrage kan nooit hoger zijn dan de kosten van de ondersteuning. Het Centraal Administratiekantoor (CAK) int de eigen bijdrage.

ZORGVERZEKERAARS: VERPLEGING EN VERZORGING THUIS

Wat wordt de taak van de zorgverzekeraar?

Vanaf 1 januari 2015 zijn verpleging en verzorging thuis onderdeel van het basispakket van uw zorgverzekering. Voor mensen die het nodig hebben, is er altijd verpleging en verzorging thuis. Voorbeelden van verpleging en verzorging thuis zijn het toedienen van medicijnen en hulp bij het douchen.

Hoe weet de zorgverzekeraar wat u nodig heeft?

De huisarts of wijkverpleegkundige bespreekt met u wat u zelf nog kunt en welke verpleging en verzorging nodig is. Uw zorgverzekeraar vergoedt deze zorg. De wijkverpleegkundige helpt u om de zorg te regelen, samen met uw familie of vrienden en andere professionele zorgverleners.

HET RIJK: DE HELE DAG INTENSIEVE ZORG OF TOEZICHT DICHTBIJ

Kunnen mensen nog in een zorginstelling terecht?

Ja. Voor mensen die de hele dag intensieve zorg of toezicht nodig hebben, is er een plek in een woonzorgcentrum of andere

zorginstelling. Het gaat bijvoorbeeld om ouderen met ernstige dementie, om mensen met een ernstige verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking en om mensen met een ernstige psychische aandoening. Dit staat in de nieuwe Wet langdurige zorg (Wlz)*.

Soms kunnen mensen met deze beperkingen toch nog thuis wonen. Bijvoorbeeld omdat ze een partner of andere mantelzorgers hebben die toezicht houdt. Daarom staan in het wetsvoorstel van de Wlz* ook verschillende mogelijkheden om thuis te blijven wonen. Dat kan met een:

- volledig pakket thuis (vpt). Met een vpt krijgt u thuis zorg van een zorginstelling.
- persoonsgebonden budget (pgb). Met een pgb regelt u alle zorg zelf.
- modulair pakket thuis (mpt). Een mpt krijgt u als u niet het volledige zorgaanbod van een instelling nodig heeft of de zorg niet geheel zelf via een pgb wilt organiseren. Met het mpt kunt u zorg door een instelling combineren met een pgb.

Net als nu bepaalt het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) of iemand zorg uit de Wlz* nodig heeft.

U woont in een zorginstelling en heeft niet zo veel zorg nodig. Moet u in 2015 weer thuis gaan wonen?

Nee. Iedereen die nu in een zorginstelling woont, mag daar blijven wonen. Meestal blijft u in uw eigen zorginstelling wonen. Maar het kan gebeuren dat uw zorginstelling sluit. Bijvoorbeeld omdat er niet genoeg bewoners zijn of omdat het gebouw te oud is. Dan verhuist u naar een ander gebouw. Heeft u recht op een plek in een zorginstelling, maar woont u nog thuis? Ook dan kunt u in 2015 zelf nog kiezen om in een zorginstelling te gaan wonen.

HOE REGELT DE OVERHEID AL DEZE VERANDERINGEN?

De veranderingen in de langdurige zorg staan beschreven in wetten. Er zijn vier wetten die samen de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ) vervangen*.

1. In de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) staat dat gemeenten vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk zijn voor ondersteuning thuis.
2. In de Jeugdwet staat dat gemeenten vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk zijn voor alle jeugdhulp.
3. Verpleging en verzorging thuis zijn vanaf 1 januari 2015 onderdeel van de Zorgverzekeringswet (Zvw).
4. De Wet langdurige zorg (Wlz)* vergoedt vanaf 1 januari 2015 de zorg voor mensen die de hele dag intensieve zorg of of toezicht dichtbij nodig hebben.

AWBZ wordt:

- Ondersteuning thuis en beschermd wonen: gemeenten (Wmo 2015)
- Alle jeugdhulp: gemeenten (Jeugdwet)
- Verpleging en verzorging thuis: zorgverzekeraars (Zorgverzekeringswet)
- De hele dag intensieve zorg en toezicht dichtbij: het Rijk (Wet langdurige zorg*)

MEER INFORMATIE

Wilt u meer weten over de veranderingen? Lees dan een van de andere informatiefolders over de veranderingen in de zorg:

- Ik woon in een zorginstelling
- Ik krijg zorg en/of begeleiding thuis
- Ik heb een psychische aandoening en woon in een zorginstelling voor volwassenen
- Ik heb een psychische aandoening en woon in een zorginstelling voor kinderen en jongeren tot 18 jaar
- Ik heb een persoonsgebonden budget (pgb)

U vindt de folders op www.rijksoverheid.nl/hlz en www.dezorgverandertmee.nl. U kunt ook uw eigen zorgaanbieder om informatie vragen.

Kijk voor meer informatie ook op www.hoeverandertmijnzorg.nl. Of bel met het landelijke informatiepunt: 0800-0126. Houd uw indicatie dan bij de hand. Uw indicatie is een brief van het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) waarin staat welke zorg u nodig heeft en hoeveel. Bijvoorbeeld ZZZ 2 of ZZZ 5.

* De verandering van de zorg wordt in verschillende wetten geregeld. Bij het schrijven van deze folder moest de Eerste Kamer de Wet langdurige zorg (Wlz) nog behandelen. Pas nadat de Eerste Kamer het wetsvoorstel heeft aanvaard, is duidelijk wat precies de gevolgen in de praktijk zijn. Als u nu AWBZ-zorg krijgt, kan dit invloed hebben op uw situatie. Na behandeling van het wetsvoorstel vindt u de definitieve informatie op www.rijksoverheid.nl/hlz en op www.hoeverandertmijnzorg.nl.

Deze brochure heeft het keurmerk Gewone Taal gekregen. Meer informatie over het keurmerk vindt u op www.stichtingmakkelijklezen.nl.

Dit is een uitgave van
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

www.rijksoverheid.nl/hlz

Oktober 2014

